

Afz: Belgische Sikh gemeenschap
Ond: Brandbrief naar LOP's
Datum: 09 November 2010

Beste LOP (Deskundige en/of Voorzitter),

Het kan u nauwelijks ontgaan zijn; het zogenaamde 'hoofddoek' debat is weer opgelaaid. In het najaar 2009 kondigde het GO! een algemeen verbod af dat in afwachting is van een uitspraak van het Hof (verwacht in December 2010) over de rechtsgeldigheid hiervan.

Inmiddels heeft het Vlaamse parlement hierop reeds een voorschot genomen en heeft de commissie 'Onderwijs en Gelijke Kansen' van dit parlement een 3-tal informatie-sessies of hoorzittingen over dit onderwerp gehouden.

Wij hebben de eerste twee¹, als Belgische sikh gemeenschap², bijgewoond en onze mening gegeven in de derde³. Jammer genoeg was het LOP, of de vertegenwoordigers daarvan, afwezig.

Als sikh gemeenschap in België zijn wij zeer verontrust over deze ontwikkelingen. Natuurlijk hopen wij op een wet die het scholen niet toestaat religieuze tekens te verbieden. Wat wij echter vrezen is een totaal verbod op het dragen van religieuze tekens.

Als wij realistisch zijn is het beste waar wij op kunnen hopen een status quo waarin elke school individueel kan blijven beslissen over een verbod. En de realiteit is dat een toenemend aantal scholen besluit 'hoofddoeken' te verbieden.

Wij willen in deze brief niet inhoudelijk op de 'hoofddoek' kwestie ingaan maar wel op de vraag hoe het LOP ons kan helpen en hoe wij het LOP kunnen helpen. Want dat wij hulp nodig hebben is ons duidelijk.

Op de LOP website⁴ lezen we:

2.1. Decretaal vastgelegde opdrachten (decreet GOK-I, art. IV., eerste lid)

.....

2. het maken van afspraken om optimale leer- en ontwikkelingskansen voor alle leerlingen, het vermijden van uitsluiting, segregatie en discriminatie en het bevorderen van sociale cohesie, na te streven;

.....

5. het maken van afspraken inzake de uitoefening van de bemiddelingsbevoegdheid en de opvang van leerlingen na een weigering of doorverwijzing;

6. het bemiddelen inzake het recht op toegang.

Wij hebben geen goed zicht op de 'machtsverhouding' tussen het LOP en de scholen of het

1 Verslag 1e hoorzitting: <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2010-2011/g685-1.pdf>

Verslag 2e hoorzitting: <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2010-2011/g685-2.pdf>

2 Informatie over Belgische Sikhs: <http://www.sikhs.be> of Sikhs algemeen: <http://www.sikhs.nl>

3 Verslag 3e hoorzitting: is nog niet beschikbaar http://www.vlaamsparlement.be/Proteus5/resultaat.action?pContext=COMMISSIE_VERSLAGEN&id=560545&selectId=47&groupingIds=46&groupValues=2010-2011

4 Huishoudelijk reglement van het lokaal overlegplatform gelijke onderwijskansen (Sint-Truiden secundair onderwijs) <http://www.lop.be/LOP/default.asp> (kies: LOP Zuid-Limburg, St.Truiden Secundair, HRR)

mandaat van het LOP maar wij vermoeden, gezien het bovenstaande, dat de 'macht' met betrekking tot uitsluiting op grond van het dragen van religieuze symbolen, geheel ligt bij de betreffende schoolbesturen middels het decreet of school-reglement.

In ons onderzoek naar deze kwestie kwamen we op de website van het Vlaamse secundaire onderwijs⁵ en lazen daar tot onze verwondering:

Kan de school mijn kind straffen als ik een engagement niet nakom?

Wanneer u als ouder (of als meerderjarige leerling) het schoolreglement inclusief de engagementsverklaring ondertekent, dan verbindt u zich ertoe om de bepalingen na te leven. Doet u dat niet, dan kan de school u daar uiteraard op aanspreken.

Maar de school mag geen sancties nemen die het leerrecht van uw kind (of uw leerrecht als meerderjarige leerling) schaden. Een schorsing of uitsluiting is dus niet mogelijk. Boetes of andere financiële sancties kunnen evenmin.

Belangrijke opmerking bij afspraken rond spijbelen: Indien zich een zeer problematische afwezigheid voordoet, ondanks alle begeleidingspogingen, of indien de leerling zelfs spoorloos is, dan kan de school beslissen om deze leerling uit te schrijven. Het is immers zinloos om hier tijd en energie te blijven insteken. De school moet er zorg voor dragen dat hierover duidelijke informatie in het schoolreglement is opgenomen en dat deze optie slechts in uitzonderlijke gevallen wordt aangegrepen.

Volgens ons betekent dit dat tulband dragende leerlingen dus eigenlijk niet gestraft kunnen worden met schorsing of uitsluiting! Maar dat zullen we wel verkeerd hebben gelezen.

Ongetwijfeld bent u in uw functie als LOP deskundige of directeur wel vaker leerlingen tegengekomen waarvan de ouders het decreet van de door hun gekozen school niet (kunnen) ondertekenen. Het door veel scholen al ingevoerde verbod stelt sikh's voor de onmogelijke keuze tussen het verzaken van hun geloof en een goede passende opleiding voor hun kinderen.

Let wel: Deze kinderen worden dus niet uitgesloten op basis van hun intellectuele vermogens, fysieke mogelijkheden of hun gedrag, maar op basis van het geloof dat zij (of hun ouders) aanhangen of meer specifiek op hoe ze er uit zien (met tulband of patka).

Onlangs hebben wij de meest schrijnende gevallen uit de afgelopen jaren verzameld en verwerkt in een zogenaamd 'Zwartboek'⁶. Ook in deze verhalen kwam de rol van het LOP soms naar voren.

Wij begrijpen dat het LOP vooral oplossing-gericht werkt en daarbij zeer lokaal en specifiek (primair en secundair onderwijs gescheiden). En dat de nadruk vooral ligt op het contact met de scholen, het aanname-beleid van deze scholen en het begeleiden van individuele leerlingen.

Toch vragen wij ons af of het LOP voor gevallen zoals die van sikh ouders een algemeen(?) beleid heeft. Gezien de demografie van de sikh gemeenschap (veel kinderen in het primair onderwijs) verwachtten wij in de komende jaren steeds vaker gelijkaardige problemen.

⁵ Engagementsverklaring: <http://www.ond.vlaanderen.be/secundair/engagementsverklaring.htm>

⁶ Sikh Zwartboek: <http://www.sikhs.be/files/Zwartboek.pdf>

Uit publicaties rondom het Antwerpse 'hoofddoek' verbod⁷ begrijpen wij dat hierin het LOP in eerste instantie totaal buiten spel is gezet. Gelukkig is er nu blijkbaar⁸ weer wel overleg, hoewel resultaten, zover wij kunnen zien en voor wat ons als sikh betreft, uitblijven.

Het kan toch niet zo zijn dat onze kinderen in de toekomst aangewezen zijn op die ene (of zelfs geen een!!) school die in de meeste gevallen niet die opleidingen aanbiedt die de kinderen nodig hebben.

Wij kunnen ons ook wel voorstellen dat scholen geen concentratie-school willen zijn voor 'allochtonen', hoewel de meeste sikh kinderen toch wel erg 'autochtoon' overkomen. Door de uitsluiting op steeds meer scholen worden de weinige scholen die onze kinderen nog wel ontvangen vanzelf een concentratie-school en dat kan natuurlijk nooit de bedoeling zijn.

Onze stelling is dat als alle scholen sikhs vrije toegang bieden er zeker geen sprake zal zijn van concentratie. Sikhs zijn per slot van rekening net zo divers als de 'autochtone' Belgische bevolking.

Onze vragen aan u samengevat:

1. Heeft het LOP een algemeen beleid met betrekking tot het plaatsen van tulband of patka dragende kinderen?
2. Hoe staat het LOP ten opzichte van scholen die van het ene op het andere jaar de hoofddoek (of eigenlijk religieuze symbolen) verbieden en daarmee in feite tulband dragende jongeren uitsluiten?
3. Is het LOP in staat ouders (en kinderen) te adviseren of te ondersteunen met betrekking tot het kiezen van scholen (en studierichtingen) die het dragen van een tulband of patka toestaan? (Heeft het LOP een overzicht van scholen/opleidingen waar tulband dragers worden toegestaan?)
4. Is het LOP ook willig en in staat pro-actief naar de scholen te acteren in de zaak van tulband dragende sikhs? En wat is de 'machtsverhouding' tussen LOP en de scholen?
5. Heeft het LOP een signaleringsfunctie naar de overheid toe en wordt hierin voor het tulband probleem van sikhs gebruik gemaakt?
6. Hoe kunnen wij als sikh gemeenschap het LOP ondersteunen in zijn taken met betrekking tot sikh leerlingen, en de hoofddoek kwestie?⁹

Graag zouden we van u horen wat uw standpunt is met betrekking tot bovenstaande vragen. Wij zijn ook altijd bereid tot een persoonlijk gesprek. U kunt schrijven naar:

BelgiumSikhs@gmail.com

Belgium Sikhs, Postbus 71, 3510 Kermt, België

Meer informatie kunt u ook vinden op:

www.sikhs.be

7 Persbericht:

http://www.antwerpen.be/docs/Stad/Bedrijven/Lerende_stad/LS_Staf/aob/persteksten/090911_ORA_hoofddoeken.pdf

8 LOP toch weer betrokken bij overleg Antwerpen

<http://www.gva.be/antwerpen/debat-rond-hoofddoeken-ligt-weer-op-tafel.aspx>

9 De Sikh gemeenschap is reeds vertegenwoordigd in het LOP St.Truiden (Secundair)